

Avaleht>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>Kuidas algatada kohtuasja?>Kuidas algatada kohtuasja?

Prantsusmaa

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Mõnikord on parem kasutada alternatiivseid vaidluste lahendamise meetodeid. Lisateavet selle kohta saab [siit](#).

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Kohtusse nõuete esitamise tähtajad on sõltuvalt konkreetsest kohtuasjast erinevad. Tähtaegade küsimust võib selgitada õigusnõustaja (*conseil juridique*) või kodanike nõustamise büroo (*bureau d'information des citoyens*).

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Vt „[Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?](#) - Prantsusmaa“.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Vt „[Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?](#) - Prantsusmaa“.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja haghinda?

Vt „[Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?](#) - Prantsusmaa“.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Teatavatel juhtudel peab teil olema kohtus menetluse algusest peale advokaat.

Põhimõtteliselt peab teid esimese astme kohtus (*tribunal judiciaire*) esindama advokaat. Sellest on teatavaid erandeid, näiteks äriruumide rendilepingud või kaitseseaduse (juge des contentieux de la protection) pädevusse kuuluvad küsimused.

Perekonnakohtus (*juge aux affaires familiales*) ei ole advokaadi kasutamine kohustuslik asjades, mis on seotud lapse hoolduse asjades õiguste üleandmise, lahutusjärgsete menetluste, vanema hooldusõiguse, abielulistes kulutustesse panustamise kindlaksmääramise ja ülalpidamiskohustusega.

Advokaadi kasutamine ei ole kohustuslik kaubanduskohtus (*tribunal de commerce*), täitmiskohtuniku juures (*juge de l'exécution*), alaealiste kohtus (*juge des enfants*), sotsiaalasjade kohtus (*tribunal des affaires sociales*), töövaidluskomisjonis (*conseil des prud'hommes*) ega põllumajandusmaa rendilepingutega seotud küsimusi menetlevas kohtus (*tribunal paritaire des baux ruraux*).

Prantsuse õiguses on hagi esitamiseks kaks viisi.

Kui menetluse algatamiseks on vaja esitada kohtukutse, tuleb kasutada kohtutäituri teenuseid. Kohtutäituri teenuseid ei ole vaja, kui menetluse võib algatada ühepoolse või ühisavalduse alusel.

Tuleb märkida, et ajutiste meetmete (*référé*) kohaldamise taotlemise korral tuleb menetlus algatada kohtukutsega.

Muudel juhtudel tuleb menetlus algatada kohtukutse või ühisavaldusega.

Alaealistega seotud asjades menetluse algatamiseks pöördub üks vanem, eestkostja või alaealine ise alaealiste kohtuniku poole lihtavaldusega.

Täitmiskolleegiumis tuleb kasutada kohtukutset, välja arvatud väljasaatmisega seotud otsuseid puudutavates täitemenetlustes.

Kaubanduskohtus saab ainult lihtavaldusega algatada maksekäsmenetlust, mis on seotud pangatšekist (*traite*), käskvekslist (*lettre de change*), lihtvekslist (*billet à ordre*) või nõuete loovutamise teatisest (*bordereau de cession*) tulenevate võlanõuetega. Muudel juhtudel tuleb menetlus algatada kohtukutsega.

Töövaidluskohtusse võib nõude esitada avaldusega, mille võib saata (kuid ei pea saatma) tähtitud kirjaga.

Põllumajandusmaaga seotud küsimusi menetlevasse kohtusse võivad pooled pöörduda avaldusega või kohtutäituri abil. Pooled võivad pöörduda kohtusse ka ühisavaldusega – ühishagiga, milles nad esitavad kohtunikule oma nõuded. See avaldus esitatakse kohtusekretärile.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Kõik teabenõuded tuleks esitada asjaomase kohtu valvelauda. Lisaks pakutakse enamikus kohtutes, kogukondlikes õiguskeskustes (*maisons de justice et du droit*) ja linnavalitsustes (*mairies*) tasuta õigusnõustamist.

Hagi tuleb esitada kohtu kantseleisse.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Prantsuse keel on ainus aktsepteeritav keel. Poolt võib kohtuistungil aidata tõlk, kuid kohtunikud ei ole kohustatud tõlki kasutama, kui nad valdavad keelt, mida pool räägib.

Nõuded esitatakse kirjalikult.

Kehtivate eeskirjade kohaselt ei saa tsiviilkohtus menetlust algatada faksi või e-posti teel.

Alates 2021. aasta algusest on kohtumenetlustes osalevate kodanike portaalis (*Portail du justiciable*) kättesaadav veebiteenus kohtusse pöördumiseks.

Portaali kaudu võib esitada avaldusi menetlusega ühinemiseks tsiviilhagejana pärast kohtu poolt kannatanule saadetud teate kättesaamist, avaldusi eestkostega seotud küsimustega tegelevale kojale täiskasvanute kaitsmiseks võetavate meetmete haldamiseks ning avaldusi perekonnakohtus menetluse algatamiseks ilma kohustusliku advokaadi kasutamiseta.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Kohtusse avaldusega pöördumise vorme koostab Prantsusmaa vormide registreerimise ja läbivaatamise keskus (*Centre d'enregistrement et de révision des formulaires administratifs*, CERFA). Toimik peab sisaldama teavet hageja ja vastaspoole kohta ning kõiki kohtuasja esemega seotud dokumente, mis tuleb olenevalt konkreetsest asjast esitada menetluse algatamisel kohtu kantseleisse või kohtuistungil kohtunikule.

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusi?

Juurdepääs õigusemõistmisele esimeses astmes on tasuta. Üldjuhul ei tule kohtusse pöördumisel riigilõivu tasuda, välja arvatud kaubanduskohtutes, kus kehtivad kindlaksmääratud riigilõivud.

Kulud kujutavad endast menetluskulusid. Need hõlmavad tunnistajatele makstavaid hüvitisi, ekspertide tasusid ning kohtutäituri ja advokaatide kulusid, v.a tasud. Mõned kulud tuleb kanda menetluse alguses või käigus. Menetluse lõpus mõistab kohtunik kulud tavaliselt välja kohtuvaidluse kaotanud poolelt, välja arvatud juhul, kui see pool saab menetlusabi.

Advokaaditasud määratakse kindlaks kliendiga sõlmitavas tasude kokkuleppes. Advokaadid võivad nõuda ettemaksu, mis on kliendi poolt enne advokaadi tööd või selle käigus ette tasutav summa.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Kui menetlusabi taotleja rahalised vahendid ei ületa igal aastal läbi vaadatavat abikõlblikkuse ülemmäära, võib ta saada menetlusabi (2020. aastal 1043 eurot täieliku menetlusabi ja kuni 1564 eurot osalise menetlusabi saamiseks). Piirmäärasid võib muuta vastavalt kostja perekondlikule olukorrale (vt „[Õigusabi – Prantsusmaa](#)“).

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutusest tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Menetlus arvatakse algatatuks:

alates kohtukutse ärakirja esitamisest kohtukantseleisse;

alates avalduse esitamisest või registreerimisest kohtukantseleis.

Hagejad ei saa esitatud dokumendi kehtivuse kohta kinnitust.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Kohtukantselei võib anda teavet menetluse seisu ja kindlaksmääratud kohtuistungi kuupäeva kohta.

Seotud lingid

[Justiitsministeeriumi veebisait](#)

Viimati uuendatud: 08/03/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.